

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Közvetítő: A kiadóhivatal (telefon no. 290)
Piaci, Gradina del Sasso Bianco 2. I. em.
Nemzeti telefonkönyv (lapozás előtt) 388.

Felolvas szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy hóra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBÁN 6 FILLER:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A cár és az ő népe.

Emberi dokumentumban aligha termelt a háboru olyan érdekeset, mint amelynek az egyik németországi fogolytáborban internált orosz tisztok följegyzései és panaszai voltak.

A kétségbeesés, a nemtörődömség és a fáradtság hervadtvirág-illata ömlik felénk a szavakból, sóhajokból, elnyult mozdulatokból, ez ásitó betűkből és életunt mondatokból, amelyek nagy eseményeknél is jobban jellemzik az orosz nép lelkületét. A köröngy szót a szavakból az a szinte vallásos esőggedtség, az a szinte minden-mindegy állapot, amely szinte lelki béniesség és amelynek elsőizben az oroszok nagy írója, Turgenyev-Szergejics Iván adott elnevezést. Nihilizmus — így hívják az orosz népek ezt a sajátos lelkiállapotát, amelynek csak egy párja van és ez a Nirvána, amelyet Buddha vallása hirdet legfőbb bölcsesség és egyetlen megváltásként. Filozófiai tantételnek gyönyörű, amde a cárizmus mást vár az ő katonáitól, nem esőggedést, nem a pesszimizmust és nem tolsztojánus meggondolásokat.

A cárizmus, noha idegen helyről, Londonból lóditatott bele az aktivitásba, most aktivitást, tetterőt követel katonáitól. Energiát és főként idegeket, amilyennel a testileg is, lelkileg is jobban konstruált német fajta rendelkezik. De a cárizmusnak éppen az a tragédiája, hogy az erayedtség és hetyhűdség birodalmában egyedül maga jelent aktivitást. Ez az aktivitás nem orosz, amint hogy nem az maga a carátus sem. Bizánci és nyugateurópai eszmék csodálatos keverékéből alakul ki a carátus ideológiája, egy mesterséges eszme az, amely a régi Porphyrogenitos esászároktól egészen Bismarckig meglopott mindenkit és a maga idegen szuggesztívójával hiába akar az orosz néplelekre hatni.

Egészen hiába... Hatalmas hadosztályok darabonként pusztulnak el belőlük. Így egy szakasz... egy század... egy zászlóalj... aludni szeretne, pihenni, meleg ételhez, puha szalmazsákhoz jutni. Az orosz katona mindinkább nem akar harcolni. Régi, aktív tisztok a japán háborunál sokkal kegyetlenebb megpróbáltatásnak tartják a mostani háborút, a lengyelek, kik szívük ellen harca kényszerítették, eldobják fegyvereiket, a vad szibirják első indulata is gyorsan elül és az egész frontra a esőggedtség fátyola borul.

De ehelyett megmozdul odahaza az igazi, a földalatti Oroszország. Romlott lelkek lövészárkainak mélységeiből támad fel a pogrom. Már újra üldözik a lengyeleket, a finneket, a zsidókat és a munkásokat. Titkos rendőrök és huligánok dolgoznak és a borzalmas Péter-Pál erőd árkaiban éppen olyan sűrűn puffog a fegyver, mint a harcétéren. A gyilkolás útjeme szaporább, mint a porosz-orosz határon.

Az orosz birodalom egyetlen igazi aktivitása ott tombolja most magát ki, odahaza, a belső nyugtalanságok és robajok elfojtásában. A véreskezű cár újra hadat üzent a saját népének. Alattvalóit gyilkoltatja az, aki a felszabadító képében akar a balkáni szlávok előtt tetszelegni, a szláv felszabadulás hazug Szent György

lovagjának ujjáról vér esőgög és a rettegett sárkány, amely ellen hadba szállt, a saját népe. Mig a mások a háboruban kilendülnek, addig Oroszország tovább erjed. A romlás, a pusztu-

lás, az oszlás ismét munkában van és mi láthatatlan szövetségesekhez jutottunk az orosz esőggedtségben, az orosz elkeseredettségében és az orosz nyomorban.

A Kárpátok visszahódítása.

A hadsereg főparancsnokság dicséri a győztes csapatokat. - Tegnap nyugalom volt a Kárpátokban. - A Dunajec és Nida mentén tűzérési harc folyik. - Orosz-Lengyelországban helyenkénti ágyuharc folyik. - Német tengeraltjtjárók öt angol gőzöst pusztítottak el.

Csak most, hogy befejezést nyertek a győzelmes kárpáti harcok, jutunk tudomására annak, hogy milyen nagy sztratégiai jelentőséggel bír a Kárpátok visszahódítása. Az Erdős-Kárpátok hágói már hónapok óta véres tusakodásoknak voltak színhelyei és abból, hogy ezek a lengyelországi és nyugatgaliciai nagy hadműveletektől ennyire távoleső pontok ily nagy vonzóerőt gyakoroltak az ellenségre, következtetni lehet ezeknek a területeknek nagy sztratégiai fontosságára. Hónapok óta többször cseréltek gazdát a Kárpátok hágói és most, hogy néhány napos küzdelemmel telő, fáradságos,

de diadallal koszoruzott harcok után végkép kivertük belőlük az orosz, hadvezetőségünk az elismerés legmelegebb szavaival adózik derék védőcsapatainknak.

Tegnap aránylag nyugodtan telt el a nap a Kárpátokban, csupán az Erdős Kárpátokban néhány közvetlenül a szorosmagaslatoktól északra fekvő állásért folyt még a harc. A Dunajec és a Nida mentén élénk tevékenységet fejtett ki tűzérésünk és időnként ágyuharc folyt Lengyelországban az arevonál többi részén is.

Legujabb táviratainkat itt adjuk:

Az északi harctérről.

BUDAPEST, febr. 1. (Hivatalos.) A Dunajec és Nida mentén tegnap a tűzérésig mindkét oldalon élénk tevékenységet fejtett ki. Tűzérésünknek, amely az utóbbi időben immár több ízben eredménnyel tüzelt, tegnap is sikere volt. Az ellenség néhány lövészárkot leghevesebb tüzelésünk közben kiürített.

Orosz-Lengyelországban és az arevonál többi részén időnkénti ágyuharc folyik.

A Kárpátokban a nap nyugodtabban telt el.

Az Erdős-Kárpátokban néhány, közvetlenül a szorosmagaslatoktól északra fekvő állásért még folyik a harc.

A kárpáti szorosok visszafoglalása.

BUDAPEST, febr. 1. (Érkezett tegnap délután 12 óra 35 perckor.) A Budapesti Tudósító jelenti: A hadsereg főparancsnokság részéről közlik, hogy az Erdős-Kárpátokban a lupkovi szorostól délkeletre fekvő hágói már ismételten a leghevesebb harcoknak voltak színhelyei. Ezek az orosz-lengyelországi és nyugatgaliciai nagy hadműveletektől messze távoleső pontok az ellenségre állandóan nagy vonzóerőt gyakoroltak, hogy birtokbavételükkel a Magyarországra való betörés különböző útjait nyitva tartsa. Különösen az Uzsoki-szoros, a Vereckei-szoros és a Wyszkovi-nyereg cseréltek az utóbbi napokban gyakran gazdát. Ezeknek az átjáróknak északi és déli mellék terepét a számos harc következtében lövészárkok szelik át és akár északról, akár délről jövő támadásnak a több egymás mögött fekvő jó pozíció ellentámasztást kell leküzdenie.

Miután csapatainknak december végén sikerült négy napos hősi harcok után az Uzsoki-hágót az oroszok kezéből kiragadni, ott harcra előkészült csapatunknak január elsején a tulerőben levő ellenség elől a gerinémagaslattól a legközelebbi magaslati vonalra kellett visszavonulnia. Ettől a naptól fogva a hágó birtokában maradt az ellenségnek, a melynek utóbb sikerült úgy az Ung völgyében, mint más átjáróknál is a délfelé vezető völgyekben mindinkább tért nyernie. Ezen az arcvonalon csapataink még néhány nappal ezelőtt Révhelynél, Vezérszállástól és Valcotól délre, továbbá Ökörmezőnél, Németmokránál és Körösmezőnél állottak.

Az ellenségnek a további előnyomulásra irányuló ismételt kísérleteit újra-meg újra visszautasítottuk. Erre következtek a hágók magaslatainak visszafoglalására irányuló támadásaink, amelyek mindenütt teljes sikerre vezettek. A terep és időjárási viszonyok által rendkívül megnehezített többnapos harcokban az ellenségnek egyik állását a másik után foglaltunk el.

A harcra vetett orosz erősítések és számos, az ellenség részéről megkísérelt ellentámadás ellenére naponta tért nyertünk és végül mindenütt elértük a hágók magaslatát. Az ezekben a nehéz harcokban itt alkalmazott, aránylag gyenge csapatok teljesítménye rendkívüli volt.

A december második felében indított legutóbbi orosz offenzíva óta a keleti szárnyon és a közepén némileg visszazoritott kárpáti arcvonalunkat az összes átjárók birtokbavételével ismét helyreállítottuk.

A németek harcai.

BERLIN, febr. 1. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér: Flandriában csak tüzéségi harcok folytak. Cuinehynél, a labasee—bethunei uttól délre, valamint Careneynél, Arrastól északnyugatra a franciáktól egyes lövészárkokat elfoglaltunk.

Keleti hadszíntér: A keletporoszországi határon nincs ujság.

Lengyelországban, Borzinnónál, Lovictól keletre az oroszoknak egy ellenünk intézett támadását visszavertük.

A GALICIAI HARCOK.

ROMA, febr. 1. Híten lapok jelentése szerint az oroszok januárban heves küzdelmek között Tarnowig hátráltak. Itt erősítéseket kaptak és a harc most tovább folyik.

ÚJ HARCOK JAKOBENY KÖRÜL.

BUDAPEST, febr. 1. Besztercéről jelentik: A jakobenyi harcok körül újabb küzdelmek fejlődnek. Az orosz ágyúk teljes eredménytelenséggel kísérleteznek. A gyalogság egyik oldalán sem mozdult. A harc-vonal több pontjain esend van.

OFFENZIVÁK A KÁRPATOKBAN.

MILANO, febr. 1. A Corriere della Sera írja: A monarchia kárpáti offenzívája nagy terjedelmet vesz. Londonban nagy jelentőséget tulajdonítanak ezen offenzívának és azt hiszik, hogy nagy ütközet fejlődik ki, amely a galíciai helyzetre is hatással lesz.

MENEKÜLNEK A SZERBEK.

BUDAPEST, febr. 1. Szófiából jelentik: A szerbek a monarchia új offenzívájának hírére minden épkézláb embert fegyverbe hívott és Oroszországtól segítséget kért. A Drina és a Száva mellől a polgári lakosság Nis és Úszkub felé menekül.

LONDON, febr. 1. A Timesnek Kragujevacból jelentik: A szerbek biznak utjaik jó állapotában és azt mondják, hogy a monarchia új offenzívája csak az eddiginél nagyobb seregekkel sikerülhet. Biznak abban, hogy ilyent az orosz frontról elvonni lehetetlen.

VARSÓ ELŐTT.

BERLIN, febr. 1. A Berliner Tagblatt jelenti: A német lövészárkok közvetlenül Varsó védelmi gyűrűje előtt vannak.

DÜNKIRCHEN BOMBÁZÁSA.

MILANO, febr. 1. A Corriere della Sera jelenti: A második dünkircheni bombázás még az elsőnél is sokkal rémesebb volt. Öt-hat német léghajó jelent meg a város fölött az éjjeli órákban, mire az összes hangokat félreverték. Tüzelni kezdtek a léghajókra, de nem tudtak bennök kárt tenni. A levegőből tíz gyújtó és 40 robbanó

bombát dobtak le. A bombák nemesak rengeteg épületet tettek tönkre, hanem a lakosság közt is óriási pusztítást tettek. A sebesültek és halottak száma nagy.

OROSZORSZÁG HADIKÖLTSÉGE

MOSZKVA, febr. 1. Oroszország hadiköltsége havonként 350 millió rubel. Oroszországnak szövetségei másfél milliárd hitelt nyitottak.

MŰKÖDNEK A NÉMET BUVÁRHAJÓK

— Öt angol gőzöst tettek tönkre. —

PARIS, febr. 1. Hivatalos jelentés szerint tegnap az Antifer fok magasságában egy német buvárhajó elsüllyesztette a Tako maru angol gőzöst. A legénységet francia torpedónaszádok megmentették. Ugyanazon napon és ugyanazon vizeken az Ikaria angol gőzösbe szintén egy német buvárhajó belelőtt. Az Ikaria ugyan nem süllyedt el, de súlyosan megrongálódott. Ennek a segítségére is francia torpedónaszádok siettek és a megrongálódott hajót Havreba vontatták.

BERLIN, febr. 1. A Reuter jelentése szerint Liverpooltól nyugatra 30-án az U. 24. elsüllyesztett három angol gőzöst. Az elsüllyesztett hajók legénységeit biztonságba helyezte.

AZ OROSZOK BÉKÜLNI AKARNAK?

BUDAPEST, febr. 1. A Budapesti Tudósító Kopenhágából jelenti: Flavenko orosz képviselő egy pétervári lapban írja, hogy Péterváron aláírásokat gyűjtenek a különbéke érdekében. Ezen agitáció már a hazafias jellegű körökre is áttérjedt.

A NÉMETEK GYŐZELME BIZTOS.

ROMA, febr. 1. A Mattino oroszországi tudósítója jelenti: Az oroszok ellenállása összeműlőben van. A németek tavasszal a franciákkal is végeznek. Győzelmünk egészen biztos.

PORTUGÁLIA SEMLEGESSÉGE.

GENF, febr. 1. Madridból jelentik: Cortezben ellenzéki szenátorok javasolták Portugália semlegességének azonnali elhatározását az összes hadviselő államokkal szemben.

ALSZENZÁCIÓKAT GYÁRT A HAVAS

ROMA, febr. 1. A Havas ügynökség által szombaton közölt hír, hogy Olaszország háborút üzent a monarchiának. Rómában nagy felháborodást keltett. Megállapították, hogy a táviratot a Havas hangulat-keltés céljából maga csinálta.

TÖRÖK GYŐZELMEK.

KONSTANTINÁPOLY, febr. 1. A törökök az egyhetes orosz támadásokat, amelyeket Norpitrköprü ellen intéztek, visszaverték. Az oroszok tulerejük dacára 210 halott hátrahagyásával menekültek. Utközben falvakat gyújtottak fel és gyermekeket gyilkoltak meg.

ROMANIA ÉS NEMETORSZÁG.

BUKAREST, febr. 1. Románia Németországban ezüstpénzt veretett, melynek a kivitelét és átvitelét megengedték. Viszont a román kormány megengedte, hogy a Németországnak eladott román gabonát német vagonokban elszállítsák.

BULGÁRIA TILTAKOZIK.

SZÓFIA, febr. 1. A bolgár távirati ügynökség jelenti: A bolgár kormány a határon történt incidensek miatt erőlyes hangon tiltakozó jegyzéket intézett Szerbiához.

TÖMEGES LETARTÓZTATÁSOK VARSÓBAN.

BUDAPEST, febr. 1. Varsóban tömeges letartóztatások és házkutatások vannak. Kémkedés gyanúja alatt asszonyokat is letartóztattak.

LÁZADÓK EGY VONAT ELLEN.

KOPENHÁGA, febr. 1. Lázadó tatárok megtámadtak egy Tiflisz felé tartó vonatot, amelyen a Duma alelnöke utazott.

HUSZONÖTEZER OROSZ KATONA BESSZARÁBIÁBAN.

BERLIN, febr. 1. Menekültek elbeszélése szerint az oroszok Bessarábiában huszonötezer embert összpontosítottak.

EGYIPTOM MOHAMEDÁNJAI ANGLIA ELLEN.

KONSTANTINÁPOLY, febr. 1. Az egyiptomi mohamedán törzsek csak a török seregeknek a Suek ostrománál való megjelenését várják, hogy résztvegyenek az Anglia elleni harcban.

AZ ÚJ PÉNZÜGYMINISZTER.

BÉCS, febr. 1. Körber bárónak közös pénzügyminiszterre való kinevezése elhatározott dolog és csak órák kérdése.

HIREK.

— A városi kenyér. A város által készített vegyes lisztből tegnap kenyeret sütöttek és azt minta gyanánt a pékek között kiosztottak. Az újfajta kenyér, jobb minőségénél fogva 54 fillérbe fog kerülni, az újfajta liszt pedig métermázsánként 55 koronába.

— Katonai előléptetések. A katonai Rendlet Közlöny legújabb száma közli, hogy a király ns. Khloyber Lajost, a 19-ik népfelkelő ezred fímei zászlóaljának főhadnagyát századosná, Inkey Béla báró, fímei helyi szolgálatra beosztott huszárhadnagyot főhadnaggyá, végül a fímei vasutbiztosító különítményhez beosztott Trischler Gyula sz. k. honvéddadnagyot, dr. Marsik Andor hadnagyot, a fímei örökönitmény parancsnokát és Brucker Gyulát, fímei népfelkelő hadnagyot főhadnaggyokká léptette elő.

— A hét fertőző betegségei. A városi tisztifőorvosi hivatal jelentése szerint a január 25-től 31-ig terjedő héten két kanyaróeset, hat vörhenyeset, egy hastífuszeset és egy bárányhim-

lőesét fordult elő. Fiuméba a fentjelzett idő alatt egy kolerabeteget hoztak, aki meghalt. Ugyanez a Fiuméba hoztak a kimutatás szerint 32 hastífusz-beteget, akik közül kettő meghalt, továbbá hat trachomabeteget.

— **Kiütéses tifusz.** Tegnap a Szerbiából idehozott sebesült katonák között három kiütéses tifusz esetet konstataáltak. A három beteget a pehlini járványkórházba szállították, ott szigorú felügyelet alá helyezték, a velük érintkezésbe került katonákat és ápolókat pedig elkülönítették. A városi tisztviselő hivatal helyettes vezetőjének, Jellouscheg Arthur dr. orvosnak a nyilatkozata szerint a város lakosságát ebből az esetből kifolyólag egyáltalában nem fenyegeti veszedelem. A járványok behurcolása ellen óvintézkedések már a katonák megérkezésénél fogatosítottak és így eleje vetetik minden további fertőzésnek. A kiütéses tifuszban megbetegedett katonákat január 21-én hozták Fiuméba. Miután a fertőzéstől a betegség a betegség kitöréséig 21 nap szokott eltelni, nyilvánvaló, hogy a katonák a betegséget még a harotéren kapták. A tisztviselő hivatal a lakosságnak a legnagyobb fokú tisztálkodást ajánlja és a maga részéről is minden lehető óvintézkedést megtesz. Így például állandó ellenőrzés alatt fogja tartani a tömeglakásokat, a sebesült katonáknak pedig már meg is tiltotta az utcán való megjelenést, vagy külső személyekkel való érintkezést.

— **A legutóbb behívott évfolyamok jelentkezése.** A városi tanács tegnap hirdetményt adott ki, amely szerint mindazon népfelkelésre kötelezettek, akik az 1895 és 96 évben születtek, valamint azon 1891 évi születésűek, akik sorozó vagy vegyes felülvizsgáló bizottság által 1914 év végéig fegyverképteleneknek osztályozták, illetőleg felülvizsgáló bizottság által a közös hadsereg, a haditengerészet, a honvédség, vagy a csendőrség kötelékéből 1914 végéig elbocsátottak, avagy katonai kötelezettségüknek eddig eleget nem tettek, továbbá azok a 33–36 év közötti egyének, kik időközben a magyar állampolgárságot megszerezték, felhívattak, hogy összejárásukat végezték a fumei katonai ügyosztálynál az alatt megjelölt napokon jelentkezzenek. Március 16-án az 1896-ban, március 17-én az 1895-ben született, továbbá az 1879–1882 között született és időközben magyar állampolgárrá lett fumei illetőségű, március 19-én az 1898-ban, március 20-án az 1895-ben, március 22-én az 1891-ben született, továbbá az 1879–1882 között született és időközben magyar állampolgárrá lett idegen illetőségűek tartoznak jelentkezni. A jelentkezők katonai könyvecskéjüket, illetve személyi adataikra vonatkozó okmányait tartoznak elhozni. A bevonulás napját külön hirdetmények fogják jelezni.

— **Fiume musttermése.** Az Országos Központi Statisztikai hivatal értesítése szerint Fiumében és kerületében 1914-ben összesen 1008 hektoliter mustot állítottak elő.

— **Adomány a Vörös Keresztnek.** Braun Bernát, a Braun Bernát és társa cég főnöke a bírói szakértői díjra kapott 30 koronát a Tengerpart szerkesztőségéhez küldte a Vörös Kereszt javára.

— **Felhívás a félkezelekhez.** Zichy Géza gróf v. b. t. t., a Nemzeti Zenede elnöke, „A félkeze ember könyve”-nek újabb kiadását tervezi. Művével azokat kívánja segíteni, kik a háboruban kezüket vagy karjukat veszítették: e magasztos, emberbaráti és hazafias törekvés érdekében felkéri mind azokat, akik már régóta félkezelek, tudassák vele levélben vagy levelezőlapon a következőket: 1.) mivel foglalkoznak?, 2.) ha ipari vagy mezőgazdasági pályán vannak, mielő segídeszközöket használnak? A postabélyeg árát megtéríti a gróf, aki Budapest, VII., Palma-utca 6. szám alá kéri a válaszokat.

— **A muleria szórakozik.** Juras (?) Lajos magyar távirathordó szombaton délután egy órákor szolgálatba igyekezett. A Castello-uton mintegy tizenöt főből álló gyerekhad hólabdák dobálásával „szórakozott”. A „muleria” a táviratkihordó láttára kórusban kiáltotta, hogy „meg kell dobálni” és már repültek is feléje a jégkeménynyű összepréselt hólabdák. A táviratkihordót annyira felbőszítette a „muleria” nevetlen játéka, hogy elővette zsebkését és megfenyegette vele a vásott utcai fiukat. Amikor ezt egy arra haladó olasz zenész meglátta, rávetette magát a postásra és a földre teperte. Ezt látva a suhanhad, vérszemet kapott és rárohant a szerencsétlen emberre. A megtámadott postás védekezés közben a késével egy Luncich Győző nevű 15 éves fiút az egyik kezén véletlenül megszurta. A táviratkihordót erre agyafőbe verték, úgy hogy zuzottan, elrongyolódott ruhában kellett hazakisérni. A szerencsétlen most betegen fekszik a lakásán. Azt hisszük, a rendőrségnek nem kerülne nagy megerőltetésbe, ha újabb hőses esetén a csirkefogók szemtelen „kedélykedéseinek” gátat vetne, mert ezek a rakoncátlanok senkit sem kimélnék és a járőröknek valóságos rémei.

— **A Sasso-Bianco bar,** a Viale Deák és Gradinata del Sasso-Bianco sarkán, tegnap nyílt meg és barátságos, szép izléses berendezésével a legjobb benyomást kelti. Első naptól kezdve számosan keresték fel Fiume e legújabb és legmodernebb cukrászdáját és frissítőjét, mely az előzőeken, magyaros kiszolgálás folytán bizonyára a magyar közönség kedvence találkozóhelyévé fog válni.

— **Jóteköny mozielőadás.** A gyorssegélyező bizottság a Viale Deákon levő mozgófényképszínházban („Grande Cinematografo”) szerdán d. u. 3–10 óráig mozgófénykép előadásokat rendez, melyeknek teljes jövedelme a sebesült katonák cipőinek beszerzésére fog fordíthatni.

— **Madarász József meghalt.** Budapestről táviratozzák lapunknak: Madarász József, a magyar képviselőház neszora, százegy éves korában meghalt. Az elhunyt képviselő 1814-ben született a somogy megyei Kiszaludon. Fivére volt a szabadságharcban kiváló szerepet vitt Madarász Lászlónak és a szabadságharc küzdelmének történetébe ő maga is belevészte a nevét. Már az 1832-iki országgyűlésen, alig 18 éves ifjú korában a sárkeresztúri kerület képviselőtében távollevők követe volt és azóta ezt a hozzá példátlan szeretettel ragaszkodó kerületet a magyar országgyűlésen más nem is képviselte. Az 1848-iki országgyűlésen egyik vezéralakja volt a radikálisoknak és követte a kormányt Debrecenbe is. Világos után elfogták Madarász Józsefet és Kufsteinba vitték, ahol hét esztendőig raboskodott. 1861-ben és 1866-ban újból tagja volt az országgyűlésnek és radikális hitvallásából kifolyólag tiltakozott az Ausztriával való minden közösség ellen, sőt hatodmagával a király megkoronázását is törvénytelennek jelentette ki. Az alkotmányos élet helyreállta óta résztvett minden országgyűlésen, mindenkor Sárkeresztúrt képviselve és szélső radikális függetlenségi meggyőződésén kívül különösen a magyar nyelv idegen salaktól való megtisztításáért küzdött állhatatosan. 1899-ben amikor a Ház elnöksége leköszönt, két hónapig mint korelnök vezette a tanácskozást, az országgyűlést pedig hat ízben nyitotta meg a korelnöki székből. Tavaly ülte meg századik születésnapját, amikor az agg honatyát országszerte szeretettel ünnepelték. Sárkeresztúron mindig egyhangulag választották meg, egyetlen fillér alkotmányos költség nélkül, csupán az 1910. évi választáson akadt két ellenjelöltje is és Fiáth Györgyvel együtt pótválasztásba került. Hűséges hívei azonban kitarítottak mellette és nagy többséggel győzött a pótválasztáson. Halála még a mai nehéz időkben is országszerte mély részvétet fog kelteni.

— **Mulatozás közben.** Szalay András 24 éves napszámos megjelent a városi rendőrségen, ahol bejelentette, hogy tegnapelőtt este egy előtte addig ismeretlen fiatalember mulatozás közben 180 korona készpénzt ellopott. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Művészi esemény** számba megy a „Kéve” művészi egyesület által híressé vált Zutt R. tanár terve szerint készített hadiérem, amely remek kivitelben készült és Herkulest a hydrá-

val való küzdelemben ábrázolja. A bronzérem ára 20 korona. A tiszta jövedelmet a magyar képzőművészek támogatására a Vörös Keresztnek felajánlották.

— **Munkássors.** Az abbáziai mentőkocsival tegnap Fiuméba szállították Scheider Rókus 54 éves munkást, aki munkája közben elesett és ballábát törte.

— **Felsőkabátok veszedelme.** Schlesinger Alfonz tegnap bejelentette a susáki rendőrségnek, hogy 60 korona értékű felsőkabátját egy kávéházban ellopták.

— **Betörők a börtényárban.** A susáki Tvoronica-uton levő Simonich és Baccareich-féle börtényárban tegnap éjjel betörők jártak, akik 1400 korona értékű börtényűt vittek el.

— **A „MAGYAR TALIZMAN” sikere.** Az a gyönyörű akció, melyet az Országos Hadsegélyező Bizottság a „Magyar Talizmán” ezüstgyűrű és érem forgalombahozatalával indított, a közönség körében lelkes fogadtatásra talált. Óriási már azok száma, kiknél a jellegzetes, a „Patrona Hungaria” képével és a történelmi évszámokkal díszített ezüstgyűrű és érem látható és naponta tömegesen vásárolják egy fővárosban, ahol minden előkelőbb üzletben kapható, mint vidékről, ahová a bizottság darabonként 3 korona utánvétellel készséggel küldi. A „Magyar Talizmán” kétségtelenül egyik legszébb és legbecesebb emléke lesz a mostani történelmi időknek.

— **Küldjünk katonáinknak thermos-üvegeket, teát, konyakot, likőrt, csokoládét, caces-t.** Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi ministerium Hadsegélyező hivatala, Budapest, IV., Váci-utca 38.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó-vállalat (Murai Jenő).
Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnak”-nyomdájában.

Hurut ellen!

Gleichenberg- i

Emma és Konstantin-forrás,

Ó felsége I. Ferenc József általánosan használja!

Szezon: Mindenütt kapható vagy megrendelhető a Kút-Vállalatnál, Gleichenbergben.

„Két Eperfa” vendéglő
Kitünő elsőrendű magyar konyha
valódi magyar borek világos és barna kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Ebéd és vacsora előfizetés kenyérrel havi 51 korona.

Számos látogatás kér,

tisztelettel

Weisz Jenő, vendéglős.

Alakult 1857.

208 millió alap.

I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em. (Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legjutányosabb alapon. Gyors folyósítás.

NEMZETKÖZI FUVARLEVELEK FELÜLVIZSGÁLÓ ÉS REKLAMÁLÓ IRODA. FIUME, Via Potófi 2. (Telefon 18-10)

mindennemű vasuti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. Megbízható transzport információk!

